



Mervana Cuturic

10.11.2017. 10:27

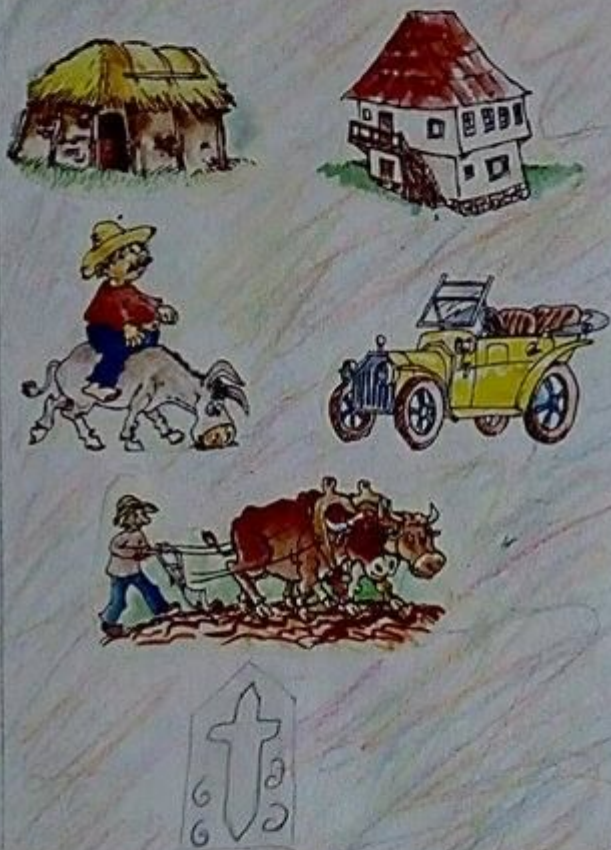
Pogledano: 36 puta

„Učilica“ – pomagalo u nastavi moje okoline

„Učilica“ je nastavno pomagalo koje kroz istraživanje, kreativnost i saradnju omogućava učenicima da na zanimljiv i trajan način usvoje znanja iz različitih izvora i aktivno učestvuju u učenju.

KLJUČNE RIJEČI: bliža i dalja, muzej, muzej
ekspoziti, Dževha Kulina baba
Sarajevska Hagada, spomenici kulture,
vjerski objekti, nadgrobni spomenici

PRIKAZI CRTEZOM, FOTOGRAFIJOM, MAPOM UMA
LEKCIJU



SAŽETAK LEKCIJE:

Prošlost može biti bliža i dalja.
U muzejima se nalaze fotografije i
predmeti iz prošlosti. To su muzejski
ekspoziti. Pisani spomenici su dokumenti
na osnovu kojih saznajemo nešto o
prošlosti. Najpoznatiji pisani spomenici su
Hagada i Dževha Kulina baba. Gore, zgrade, mostovi, kani
mostovi i ostalo su spomenici kulture.
Vjerski objekti su: džamije, mektebi, mesdžidi, katedrale, crkve,
sinagoge... Stećci su nadgrobni spomenici u BiH. ✓

ZANIMLJIVOSTI
(ISTRAŽI SAM)

Život ljudi u prošlosti se razlikovao
od sadašnjeg života. Prije su se ljudi
drugačije hranili, prevozili, a općenito
drugačije izražavali. Brodove su imali
više članova. Poslovi su se razlikovali.
Ljudi su se razlikovali od današnjih.
Nekada se većina kuća gradila od blata
i drveta i pokrivali su se slamom. ✓

AKO POZNAJEŠ NEKU PJESMU ILI PRIČU VEZANU ZA OVU LEKCIJU, MOŽEŠ NAPISATI.

Pokraj grada Sarajeva
Pokraj grada Sarajeva livada je
nekošena, nekošena, negazirana
po njoj para 3 jelena. Tri jelena 3 korute
draga moja, ljubiti ću te, ljubiti ću te,
gledat ću te svojoj majci odvesti
ću te. ✓



Jedno veliko BRAVO!

Moja pedagoška uvjerenja proističu iz činjenice da poučavanje nije ništa drugo nego „**asistiranje otkriću**“. To bi značilo da je poučavanje otključavanje potencijala učenika i učitelji u svojoj praksi upravo prilagođavaju svoje metode rada upravo tome.

S obzirom da su u velikoj mjeri učitelji i škola izgubili primat u procesu učenja, suočeni smo s novim zadaćama da bi školu učinili privlačnijom djeci. Učitelji ne bi trebali biti izvor znanja već biti pomoć učenicima u traženju i upravljanju istim. Aktivnim učenjem će se na pravi način artikulirati i zadovoljiti potrebe učenika, ali i afirmirati i profesionalno razviti kompetencije učitelja. Potrebno je, u konačnici, staviti izraziti naglasak na sudjelovanje djece u istraživačkim aktivnostima, te podsticati induktivno, istraživačko učenje uz konstrukciju vlastitog razumijevanja svijeta. Ne samo da se na taj način razvijaju istraživačke vještine, već i mnogo širi spektar vještina kao što su: vještine samoreguliranog učenja, komunikacijske vještine, vještine rada u grupi, a djelujući istovremeno na povećanje znatiželje i interesa za znanost

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA

Polazišta za osmišljavanje „Učilice“ sam našla u učionici, među svojim učenicima, našoj svakodnevnicu, koja često, a i vrlo nesvjesno njih stavlja u pasivan položaj, te da često naše poučavanje, a i njihovo učenje nije baš tako zabavno. Također, nerijetko čujemo kako se uči samo za ocjenu, kako njihova znanja nisu funkcionalna te samim tim i lako potisnuta iz pamćenja. Većini đaka je učenje problem, napor, smaranje i što je najgore, dugo traje.

Mnogima je škola dosadna i povezuju je sa učenjem. Ali, ako su školski sistem i nastava organizovani tako da učenicima nisu zanimljivi, učenje kao proces saznavanja i obogaćivanja sebe može biti vrlo privlačno. Važno je da imamo dobru motivaciju, bitno da je to jednostavna želja za upoznavanjem svijeta oko nas. Ali, nažalost, učenje zahtijeva puno energije, ličnog angažovanja i vremena.

Mišljenja sam da je svrha nastave moje okoline osposobiti učenike za usvajanje i otkrivanje novih saznanja, njihovo povezivanje, razvijanje sposobnosti promatranja, uočavanja, otkrivanja, logičkog zaključivanja te usmenog i pismenog izražavanja. Postavlja se pitanje : **„Na koji način ostvariti zadano?“**

Aktivno učenje je glavna odrednica i razvija učeničke kompetencije u odnosu na pasivan pristup učenju i direktno poučavanje. Učenike je potrebno potaknuti, usmjeriti i dati im izvjesnu slobodu u načinu kreiranja svog samostalnog stila učenja.

Bez obzira na kvalitet udžbenika kojim se služimo, radnih sveski i drugih pomagala, i dalje učitelji i nastavnici mnogo truda i napora ulažu u kreiranje nastavnih i radnih listića koji se odnose na određene teme i lekcije. Zašto ne bismo kreirali, zajedno s učenicima, nastavno pomagalo koje će uveliko doprinijeti ostvarivanju cilja u nastavi, a poslužiti učenicima kao platforma za učenje kako u razredu kojeg trenutno pohađaju, tako i u budućem radu? Znači, radi se o polazištu za učenje kroz

koje će učenici izraziti, ne samo skup informacija do kojih su došli, već i svoju individualnost i kreativnost. Prosto rečeno, zabavit će se. Poznato je da dvije moždane hemisfere imaju i različite funkcije. Desna strana mozga je naša kreativnost, dok je lijeva strana mozga strana strukture, jezika, strana intelekta. „**Učilica**“ je pokušaj da se u učenju angažuju obje hemisfere s ciljem što jačih, trajnijih i funkcionalnijih spoznaja.

CILJ I ŽELJENI ISHODI

Cilj: Osposobiti učenike za aktivniji pristup učenju u nastavi moje okoline s ciljem usvajanja novih znanja, vještina i navika, te primjenu istih u svakodnevnom životu

Ishodi u primjeni „**Učilice**“:

- zabavan i kreativan pristup učenju
- aktivno učešće u procesu sticanja znanja
- funkcionalnost u primjeni saznanja, vještina i navika
- dugotrajnost usvojenog
- korelacija s drugim nastavnim predmetima
- kvalitetna prezentacija rada

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

Na početku školske je s učenicima dogovoren novi metod rada i učenja, te smo joj zajednički dali naziv „Učilica“. Treba naglasiti da su i roditelji obavješteni o istom, te su se složili da je na ovom uzrastu ovakav način rada poželjan. Na odjeljenskoj zajednici smo zajednički odlučili šta bi to bilo važno da sadrži „Učilica“. Složili smo se da će biti sljedeći segmenti:

- naziv teme ili lekcije
- ključne riječi
- sažetak
- crtež/fotografiju/mapu uma
- zanimljivosti, te
- šta umjetnost kaže o tome... (prilog 1)

Dogovoreno je da ćemo se „Učilicom“ služiti tokom cijele školske godine, te na taj način obrađivati pojedine lekcije odnosno teme.

Također, jedan nastavni čas smo posvetili zajedničkoj izradi ovog pomagala, kako bi učenicima u potpunosti bilo jasno na koji način raditi s „Učilicom“. Ona se može raditi u svesci, na papiru formata A4, listu od bloka, hameru, a može biti urađena i elektronski. (prilog 2)

Složili smo se da ćemo je raditi uglavnom individualno, a povremeno i u paru, te grupno.

Za početak rada je potrebno izdvojiti naziv teme ili lekcije.

Potom pročitati cijelu lekciju ili temu kako bi se stekao uvid u ono što se obrađuje.

Kada to uradimo, ocjenjujemo koje su to ključne riječi ili izrazi koji najbolje opisuju ono o čemu se govore. Izdvajamo ih, redom, onako kako se pojavljuju u tekstu.

Pravimo sažetak (rezime), što znači da pristupamo kraćem prikazu lekcije. Jednostavno rečeno, ukratko je prepričavamo.

Potom lekciju možemo prikazati crtežom, pronaći neke fotografiju koja ju opisuje ili napraviti mapu uma. O mapama uma smo govorili ranije i učenici su upoznati s njihovim značajem u procesu učenja.

Ono što učenici posebno vole jeste da pronalaze zanimljivosti o određenom naslovu, što mogu raditi koristeći razne izvore znanja (Internet, časopis enciklopedija i sl.)

Posljednji dio ovog pomagala se odnosi na korelaciju s umjetnošću što bi značilo da mogu naći neku pjesmu, priču, narodnu izreku ili, prosto, sami osmisliti nešto slično što se odnosi na zadani naslov.

Kada sve navedeno stavimo ispred sebe, vidimo ustvari da smo uradili jedan mini projekat o temi ili nastavnoj jedinici koju obrađujemo. Vrlo je važno i prezentovati navedeno.

(prilog 3)

Nakon što su učenici dobili osnovne upute za rad, uslijedilo je druženje s „Učilicom“ tokom cijele školske godine. Učenici su se jako trudili u tom radu, a posebnu pažnju su pridavali estetskom prikazu, kao i samoj prezentaciji urađenog.

Sadržaji kojima se pristupilo su, a dio su Nastavnog plana i programa :

-Priroda i prirodni procesi (prilog 4, prilog 5)

-Vrijeme i prostor (prilog 6)

-Društvo (prilog 7, prilog 8)

-Higijena (prilog 9)

Na kraju školske godine su učenici izabrali najzanimljivije uratke, te smo ih izložili na razredni pano. (prilog 10, prilog 11)

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

Efekti rada s „Učilicom“ su višestruki. Učenici postaju zainteresovaniji za izučavanje predmeta moja okolina, aktivno pristupaju nastavnom procesu, postavljaju pitanja, sugeriraju, diskutuju, logički razmišljaju, „hvataju“ bilješke, istražuju, koriste IK tehnologije u nastavi, surađuju, razmjenju iskustva itd. Učenici su stekli naviku redovnog učenja što će im uveliko poslužiti u budućem radu u starijim razredima. Učitelji su, ovim radom, u nekoj drugoj funkciji, jer su tu da podstaknu, daju upute, usmjere, a sve ostalo leži u učeničkoj domišljatosti i kreativnosti. Također, učenici zauzimaju stav izvjestilaca u onome što su uradili, razvijaju komunikativne sposobnosti, jačaju samopouzdanje, formiraju samokritičnost i sl. Također, postiže se i svojevrsna ekonomičnost u radu u smislu uštede vremena i finansija za razne nastavne materijale, pomagala i sredstva. „Učilicom“ dobivamo model za učenje koji se može koristiti za sve nastavne jedinice ili nastavne teme. Ona može se mijenjati, prilagođavati, ne predstavlja kruto postavljen obrazac za učenje.

U kreiranju „Učilice“ su se često uključivali i roditelji, pa i cijele porodice, te na vrlo kreativan način doprinijeli da naša zajednička ideja oživi. Ocjene iz nastavnog predmeta moja okolina su poboljšane.

Učenici i roditelji su na kraju školske godine izrazili zadovoljstvo u primjeni ovog načina rada. Posebno se to odnosi na jasnu činjenicu da će u predmetnoj nastavi ovaj način rada biti od velike koristi.

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

Svi učitelji su kreatori rada u svome odjeljenju. Učitelji najbolje poznaju svoje učenike, te tačno s vremenom mogu spoznati na koji način djecu animirati i podstaći na rad i učenje. Vrlo je bitno da su emocije uključene u učenje, jer smo svjesni činjenice da su emocije ulazna vrata ka učenju. Ako učenici na zabavan i kreativan način uče, ta znanja će svakako biti dugotrajnija i svrsishodnija. To ne mora da bude „Učilica“, ali svakako može biti neki pažljivo osmišljen način rada, koji će učenika staviti u neku novu poziciju, poziciju aktera, pronalazača, istraživača i sl. Potrebno im je dati priliku, jer nekad zanemarujemo činjenicu koliko oni mogu, žele i hoće postići. Iz pozicije učitelja, a poštujući njihove potrebe i želje, pomozimo im da nauče učiti, da organiziraju svoje sticanje znanja na način koji je njima najlakši i najučinkovitiji. Nekada su to njihove bilješke, nekada su mape uma, nekada je to učenje u paru ili grupno, ali svakako smo mi tu da im budemo od pomoći u traženju svoga pristupa u učenju koji će im sigurno pomoći u budućem školovanju. A zapamtimo, mi učitelji

koliko budemo osluškivali ove "male ljude", odnosno đake, toliko iz njih možemo izvući ono najbolje što mogu pružiti i postići.

Collections

NIN nagrada

Nominovane prakse

NIN 2017